

DEMOKRACIJA

Uredništvo: Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 62-75
Uprava: Trst, ulica S. Anastasio 1-a - tel. 2-30-39
Goriško uredništvo: Gorica, Riva Piazzetta št. 18.
CENA: posamezna številka L 25.— Naročnina:
mesečno L 100, letno L 2.000.— Za inozemstvo:
mesečno L 170, letno L 2.000.— Poštni čekovni
računi: Trst št. 11-7223, Gorica št. 9-18127

Leto VI. - Štev. 21

Trst - Gorica 22. maja 1952

Izhaja vsak petek

VOLI SLOVENSKO! Glasuj za Slovensko narodno listo!

Volivci in volivke!

Kot nosilec Slovenske narodne liste si stojem v dolžnost, da vas pred končnim bojem še enkrat pozovem: brez oklevanja in strahu oddajte svoj glas za našo sveto stvar! Samo tako varujete naše narodne koristi.

Naši ideali in stremjenja so ideali naših očetov: enakopravnost med nami na znotraj in enakopravnost s sodržavljani italijanskega rodu na zunan; pravica našega človeka do dela in življenja: mirna sožitje, strpnost in medsebojno spoštovanje ter ljubezen — brez fratelanca — s sosedi Italijani.

Mi imamo v slovenskem narodu, ki je šel v svoji tisočletni zgodovini skozi tisočere boje, poraze in zmage, neusahljiv vir naše življenjske sile in moči. Na svoji poti je naš narod pod silo zgodovinskih dejstev in razmer večkrat padel, toda vedno je vstal in napredoval. In danes stoji, četudi majhen po številu, po svoji v najširše ljudske plasti pronikli živji kulturi, izobrazbi in civilizaciji na višini velikih svetovnih narodov. Ali ni italijanska javnost, ko nas je bolje spoznala po okupaciji Slovenije leta 1941, začudeno strmela nad visoko stopnjo slovenske kulture in civilizacije?

Prav narodnost z vero, s človeškim dostojanstvom in s svobodno poedince je skozi stoletja, kot bakla vodnica, naplotala pred našimi očeti v borbi za naše narodne pravice, našo vero, našo zemljo, naš obstoj. V tem znamenju je naš narod doslej živel in se boril: in samo v tem znamenju mu je zapuščen bodočnost in obstoj na breznih Jadranskem morja.

Od vseh strank, ki hočejo glasovati slovenskih volivcev, SMO MI SLOVENSKO NARODNO LISTO EDINI, KI NOSIMO NA TRŽAŠKEM VISOKO BAKLO NARODNE ZAVESTI! NA TEH NAŠIH NAJZAHODNEJSIH MEJAH, V NADČLOVESKI BORBI ZA NAS OBSTANEK, NE BO RESIL NAŠEGA NARODA NITI KOMUNIZEM, NITI LIBERALIZEM, NITI KLERIKALIZEM IN TUDI NE FRATELANCA, KI UBIJA V NJEM VSAKO NARODNO ZAVEST. OHRANILA GA BO SAMO ZIVA ZAVEST KRUVNEGA IN JEZIKOVNEGA SRODSTVA, SKUPNOSTI IN BRATSTVA, Z VERO V MORALNE KRŠČANSKE VREDNOTE NAŠIH PRADEDOV.

Med vas so hodili in vam govorniki tujci, da glasujete za laške iredentistične liste, da glasujete za fratelančno listo Fronte dell'Indipendenza in so vas odvračali od Slovenske narodne liste. Govorili so vam kominformisti in zastopniki Italijansko-slovenske ljudske fronte. Vsak je vlek po svoje vodo na svoj mlin.

Vi pa pomislite in se zavedajte: SLOVENSKI NAROD, SLOVENSKA NARODNA MISEL IN SLOVENSKE TRADICIJE Z LIPO SO BILI TUKAJ, KO SE NI BILO SRPA IN KLADIVA, KO NI BILO RDEČE ZVEZDE IN NI BILO FRATELANCA, IN BODO SE VEDNO OSTALI, KO TEH VEČ NE BO!

Zato Slovenci ter bratje Hrvati in Srbi, oddajte svoj glas le za Slovensko narodno listo, s katero se borimo vedno in povsod za brezpogojno in brezkompromisno ohranitev vsega Svobodnega tržaškega ozemlja, za enakopravnost ter pravice našega človeka in rodu.

Dr. Josip AGNELETTO

Avstrija in Trst

Po najnovejših vesteh je nastalo v Avstriji obširno gibanje za ohranitev Svobod. tržaškega ozemlja.

Ni potrebno, da bi posebej poudarjali važnost tega avstrijskega gibanja v našo korist! Trst je nastal kot luka za Srednjo Evropo in Avstrija spada med najvažnejše države tržaškega zaledja!

Nastanek avstrijskega gibanja za ohranitev STO-ja, katerega glasnik je dunajski list Neues Oesterreich, lahko bistveno pripomore k novemu procvitanju tržaškega luškega prometa in gospodarstva sploh, ker vključuje naše mesto v trgovinsko funkcionalnost, zaradi katere je nastalo kot glavna izhodišna luka Srednje Evrope v svet.

Kandidati Slovenske narodne liste jamčijo, da bodo koristi tržaških Slovencev v novem mestnem svetu smotrno in odločno zastopane

1. Dr. AGNELETTO JOSIP, odvetnik, Trst
2. Ing. SOSIĆ MILAN, stavbenik, Opčine
3. Dr. TONČIĆ FRANE, odvetnik, Trst
4. Dr. VESEL FRANC, odvetnik, Trst
5. Dr. FERFOLJA JOSIP, odvetnik, Trst
6. Prof. RUDOLF IVAN, profesor, Kolonja
7. PODOBNIK JOSIP, trgovec, Opčine
8. TENČE KRISTJAN, kamnosek, Sv. Križ
9. FERFIŁA JOSIP, uslužbenec, Opčine
10. SOSIĆ ZORAN, delavec, Opčine
11. CERKVENIK TEODOR, učitelj, Sv. Ivan
12. KALC ALOJZ, mizar, Prosek
13. ŠPANGER - PERTOT JOSIPINA, gospodinja, Barkovlje
14. Dr. MARC RUDOLF, komercialist, Sv. Ivan
15. SOSIĆ ANGELA Marija, gospod., Opčine
16. Dr. JEŽ JANKO, časnika, Trst
17. KOŠUTA VIKTOR, kmet, Sv. Križ
18. ŠKERLAVAJ VLADIMIR, mehanik, Opčine
19. Dr. TURINA VLADIMIR, profesor, Trst
20. MAVRIČ IVAN, upokojenec, Greta
21. ZELEZNIK - UDOVIČ ELVIRA, trgovka, Sv. Ana
22. LAVRENIČ - SANCIN PAVLA, gospodinja, Skedenj
23. GULIĆ - REGENT ANGELA, gospodinja, Kontovel
24. DOLENC - GORJUP LOJZKA, posestnica, Prosek
25. VALIĆ VALTER, uslužbenec, Opčine
26. SOSIĆ - SULIGOJ STANISLAVA, gospodinja, Opčine
27. ČERNE TEODOR, mizar, Greta
28. SOSIĆ FRANC, delavec, Opčine
29. BOGATEC STANISLAV, ribič, Sv. Križ
30. FILIPČIČ VIKTOR, knjigovodja, Sv. Ivan
31. Dr. AGNELETTO JOSIP BRANKO, odvetnik, Trst
32. UDOVIČ PETER, trgovec, Sv. Ana
33. MILIĆ ELEONORA, zasebnica, Opčine
34. TORJAN ZORA, uradnica, Trst
35. KERŠEVAN - ČERNE IVANKA, gospodinja, Greta
36. DRAŠIĆ EMIL, gostilničar, Rojan
37. ČERNIGOJ - RUDOLF Bogdana, gospodinja, Kolonja
38. SANCIN KARLA, uradnica, Skedenj
39. RUDOLF - ČERNIGOJ MARA, gospodinja, Kolonja
40. ČUK MILKA, uslužbenka, Trebče
41. ČERNIGOJ VIDA, uslužbenka, Kolonja
42. MIHELČIČ SERGIJ, časnika, Škorklja
43. KRAVOS JOSIP, krojač, Sv. Ivan

Nosilec SNL

JOSIP AGNELETTO

Preferenčni glasovi pri glasovanju za SNL

Ko glasujete za Slovensko narodno listo, oddaj svoj preferenčni glas njenemu nosilecu, g. dr. Josipu Agnelettu, neumornemu in odločnemu zagovorniku koristi tržaških Slovencev v zadnjem tržaškem mestnem svetu! To je soglasen sklep Glavnega volilnega vodilnega odbora Slovenske narodne liste.

Preferenčni glas za g. dr. Josipa Agneletta boš oddal tako, da napišeš njegovo ime in priimek s tekočo številko, ki jo ima na Slovenski narodni listi, v rubriko »Voti di preferenza«, ki je v spodnjem delu v sredini glasovalce, in sicer v prvo vrsto:

1. dr. Josip Agneletto.

POZIV TRŽAŠKIM SLOVENCEM

Bratje Slovenci, sestre Slovenke! Iz radijskega volilnega govora kandidata SNL, prof. Ivana Rudolfa

Ne pozabimo, da je bilo z mirovno pogodbo l. 1947 ustanovljeno Svobodno tržaško ozemlje zato, ker tu živijo Slovenci in Italijani. Če bi Slovencev ne bilo, bi Trst pripadel Italiji! Mi Slovenci smo zato glavni temelj Svobodnega tržaškega ozemlja. Danes ga gotovo ni med nami Slovence, ki je vreden tega imena in ki bi si želel nazaj pod Italijo. Zato hočemo in zahtevamo, da se izpolnijo čimprej določila mirovne pogodbe, ki jih je podpisalo 21 držav, kajti Svobodno tržaško ozemlje je edino, ki jamči kruh in delo, enake pravice in mir za vse: za Italijane in za Slovence. Če pa hočemo, da bo svet tudi izpolnil podpisane pogodbe, moramo temu svetu izpričati, da smo tu in da hočemo tu ostati — enaki med enakimi. Strniti moramo svoje vrste, da nas bo čim več, ker samo tako bomo lahko zabetonirali glavni temelj Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je in ostane slovenstvo! Na mirovni konferenci v Parizu in v angleškem parlamentu niso spraševali, koliko je v Trstu komunistov in koliko je misinov, pač pa so morali ugotoviti, da so tu Slovenci. Slovenci smo torej edina zapreka, da Trst ne pride pod Italijo! Ljudska fronta, Tržaški blok in Fronta za neodvisnost so v borbi za Svobodno tržaško ozemlje naši zavezniki in pomočniki, vendar ostajamo glavni temelj Svobodnega tržaškega ozemlja mi, Slovenci! Slovenski glas ima zato dvojno težo, ker je temelj in podpornik Svobodnega tržaškega ozemlja obenem.

Ce hočemo torej, da bo Svobodno tržaško ozemlje zadihalo, rastle in uspevalo nam in našim otrokom v korist, potem moramo voliti slovensko! Slovenski delavci in delavke, kmetje, obrtniki, trgovci, razumniki; slovenske matere in dekleta in vi vsi, ki si tako težko služite svoj vsakdanji kruh, ker vas odpravljajo in zapostavljajo, ste pri preteklih volitvah volili za stranke, ki so zagotavljale, da se borijo za Svobodno tržaško ozemlje. Mnogi, premmogi ste volili Vidalijevo komunistično partijo, ki je zagovarjala Svobodno tržaško ozemlje, in kaj ste doživeli? Odgovorni komu-

nistični prvak Pastore je javno napisal, da so Malalan, Bidovec, Berničevića, Šišković, Slavec, Lavriha volili pred tremi leti za italijanstvo Trsta in ne za Svobodno tržaško ozemlje! Z njimi je šlo na tisoče in tisoče slovenskih glasov, ki so bili oddani za Svobodno tržaško ozemlje, sami komunisti pa so jih šteli za Italijo. Danes prihajajo takratni zvodniki zopet med vas in ponovno oznanjajo in pišejo, da se borijo za Svobodno tržaško ozemlje, čeprav vedo, da to ni res. Vidali se izgovarja, da se je komunistični kolovodja Pastore zmotil, zmotil po treh letih premišljevanja. Ne verujte mu! Komunist se ne sme zmotiti in če se zmoti, mora na zdravljenje v Moskvo. Pastore še vedno sedi čil in zdrav v Rimu, torej se ni zmotil!

Komunisti vam zatrjujejo, da je Sovjetska Rusija edina zaščitnica Svobodnega tržaškega ozemlja. Koliko je Kremlju do Slovencev, pokazali boljševiki na Koroškem. Te Slovence so prodali za 150 milijonov dolarjev. Če bi sovjetski prekupčevalci mogli, bi Trst prodali še za manj denarja. Da je to resnica, so nam povedali v Moskvi še pred kratkim, saj so glasno izjavili: Če se Italija odpove Atlantskemu paktu, potem so tudi boljševiki za revizijo mirovne pogodbe z Italijo, to se pravi Trst bi navrgli Italiji. Ali je to nesramno barantanje ali ni?

Iz vseh teh slepmišljenj Vidalijevega vodstva, iz očitne povezave Centralnega komiteja z iredentističnimi strankami v Trstu tudi na javnih shodih, kjer izpričeni fantalini po nalogu kominformističnega vodstva sistematično motijo in napadajo resnične zagovornike Svobodnega tržaškega ozemlja na isti liniji s fašisti, je danes vsakomur jasno, da je helebarda na komunističnem volilnem znaku zgolj goljufiva vaba, ki naj ponovno oslepari zavedne tržaške delavce in delavke.

Italijanska komunistična partija nujno potrebuje novih injekcij in

te naj bi ji dal italijanski Trst. Iz te moke pa ne bo kruha! Tržaški delavci in delavke so v zadnjih letih doživeli dovolj bridkih razčarananj in goljufij, zato drugič ne pojdejo na led.

Ne glede na politično prepričanje bodo Slovenci in Slovenke vseh slojev volili edino slovensko listo v Trstu, Slovensko narodno listo, da postavijo s tem nepremakljiv temelj Svobodnemu tržaškemu ozemlju.

Slovenska narodna lista ne vabi Slovencev, da volijo njene slovenske kandidate iz strankarskih pobud! Svojega demokratičnega programa ne vsiljuje nikomur, vabi pa vas vse, ki ste bili pri zadnjih volitvah ogoljufani, da volite slovensko prav v tem najodločnejšem trenutku. Vabi vas, da pomagate s svojimi slovenskimi glasovi, da se Svobodno tržaško ozemlje uresniči, da si najprej skupno ustvarimo streho nad glavo. Ko bo to dokončno doseženo, bomo v svoji lastni hiši lahko demokrati, krščan-

ski socialci, socialisti, komunisti ali kar koli. Danes gre za izpričanje slovenstva, danes gre za temelje našega doma: kako si bomo uredili, o tem bomo lahko razmišljali kasneje. Zato volite slovensko, volite Slovensko narodno listo!

25. maja bomo dali tudi najboljši odgovor vsem tistim, ki nas zančujejo zaradi našega jezika, ki nas zapostavljajo, in to bo posebno odgovor tistim, ki bi nas radi izbrisali s te zemlje. 25. maja bomo držali trdo in se maščevali za vse psovke, za vsa preziranja in za vse žalitve, pa tudi za vsa zapeljevanja in goljufije nevrednih komunističnih kolovodij!

Sestre Slovenke, bratje Slovenci! Naša lista je Slovenska narodna lista! Slovenec voli Slovenca!

Le tako nas bodo znanamci blagorovali in ne preklinjali!

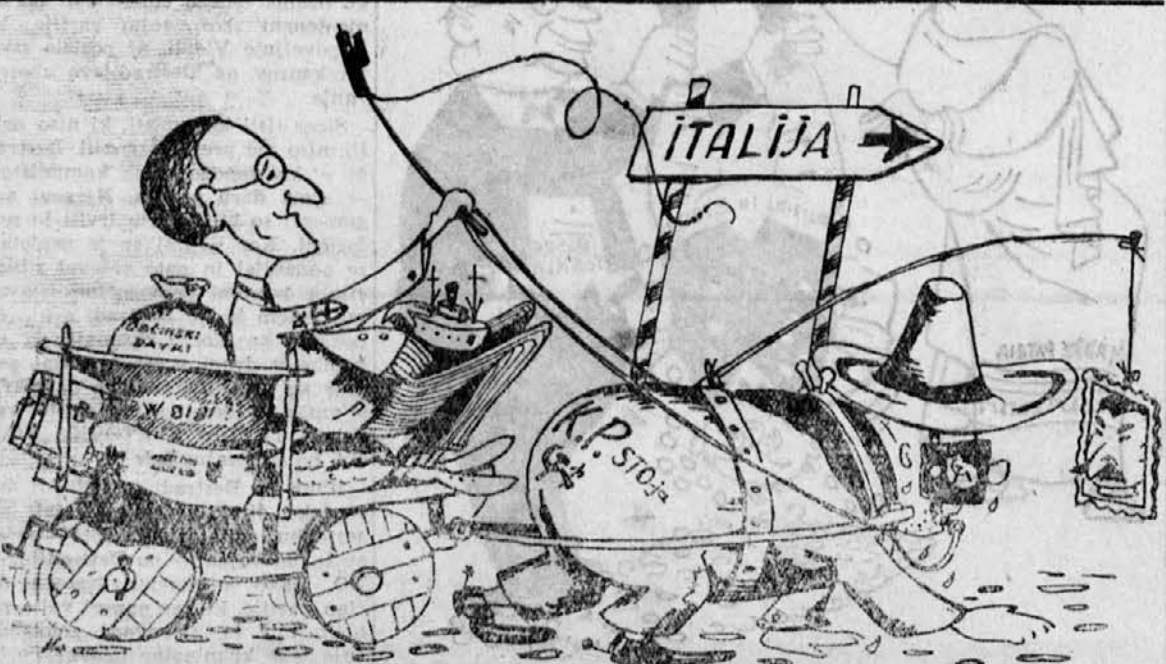
Usoda Trsta jih ne briga!

Da so vlagatelji Neodvisne liste v Dolini v službi neslovenskih kršičev, to smo prav dobro vedeli! Vendar nam sedaj vsako dokazovanje glede tega odpade, ker so se vlagatelji liste sami razkrinkali pred vsemi volivci s svojim radijskim govorom, ki ga je imel sam občinski tajnik Gerli.

V trenutku ko se vsi tržaški Slovenci borimo kot en sam mož za ohranitev STO-ja, nam nekateri odpadniki javno po radiju zatrjujejo, da se nečesto izreči glede usode Trsta! Saj smo vedeli, da je njim vseeno, če pride Trst pod Italijo! Hvala vam, g. Gerli, za vaše dragoceno priznanje.

Dolincani! Brežani! Odprite oči in izločite iz svoje srede Neodvisno listo, ki vas boče zopet speljati v italijansko sužnost in ki vas Slovence prikazuje kot fašiste! Nečemo več karabinjerjev v naše vasi! Hočemo živeti svobodno življenje v družbi ostalih evropskih narodov; zato se borimo za ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja!

Brežani! Glasujte za Listo slovenske skupnosti, ki vam edina jamči, da pride uprava dolinske občine v roke zavednih Slovencev in dobrih gospodarjev!

PRAVA VIDALIJEVA VLOGA

Slovenska narodna lista je temelj preroda tržaških Slovencev!

ODLOČITEV se približuje

Fašistično - kominformistično premirje

Osnove in težnje čudnega političnega divjega zakona med KP in MSI

Onim, ki bi v današnjih usodnih časih mogli se oklevati, bi morali reči: spomnite se prisege, ki ste jo na mestu junaške smrti naših mučnikov dali na velikonočni ponedeljek, ko se je o nas brez nas razpravljalo v Londonu! Dvajset tisoč se nas je zbralo na Bazoviškem polju, dvajset tisoč se nas je zaklelo in obljubilo, da teh žrtev nikdar ne bomo pozabili! Ostanimo jim torej zvesti, ostanimo zvesti svojemu narodu, svoji nedolžni preletni krvi, onim, ki bodo ostali za nami, ko nas več ne bo!

Kajti, kakor koli se bodo stvari razvijale, in mi še vedno upamo, da se ne bodo okrenile na slabo, rešiti nas more samo zvestoba do našega naroda, pa naj posameznik že kar koli misli ali pa počne. Kakor koli že se obrnejo stvari, pripadnost in zvestoba do lastnega naroda je tista granitna skala, ki jo nobeno nasilje ne more premakniti. Saj nas izkušnja uči, da od nikoder drugod ni pričakovati podpore kot le pri lastni krvi!

Kar koli bi nam že obljubljali Italijani, vse je varljivo in lažno. Vedno se bo pri njih našel kak Cammarata, ki bo s svojo »hermenevtikco« znal opravičiti vsako kršitev, vsak prelom svečane obljube. Kar se pa naših prijateljev tiče, tudi njihova pomoč nikdar ne bo segala dalj od onega, kar morejo zastopati brez lastnih žrtev. Zato je edina rešitev za nas v naši lastni odločnosti in ta nam bo v usodno pomoč tudi tedaj, ko bodo nastopili resni časi.

Dvajset tisoč ljudi je bilo na velikonočni ponedeljek na bazoviški planoti. Naj nam samo polovica da svoj glas! Naj se vsakdo izmed nas otrese strahu in malodušnosti, če bi se pojavila, in naj bo odločen, kot to zahteva trenutek.

Bojimo pravi sinovi in hčere te naše zemlje, ki jo že preko tisoč in tri sto let obdeluje in orje slovenski kmet s svojimi žuljavimi rokami, bojimo pravi sinovi in prave hčere te zemlje, ki nas hrani že preko trideset pokolenj, in v kateri počiva že trideset pokolenj naših pokojnih. Ostanimo zvesti tej svoji zemlji in nedelja 25. maja

bo postala dan ne samo našega preroča, temveč dan naše svobode. Pojdite na volišča kot nekdanj v sklenjenih vrstah! Pojdite na volišče kot nekoč, s ponosom v duši! Zavedajte se, da naša bodočnost danes, kot vedno doslej, zavisi samo od nas samih! In mi bomo zmagali!

V sedanjih italijanskih volitvah, in seveda tudi v Trstu, opažamo nekam čudno in na videz nerazumljivo podtalno povezavo. Kominformisti, vsaj po jeziku zakleti sovražniki fašizma, razbijajo in onemogočajo razna zborovanja, brezobzirno kršijo volilno premirje, ki ga sprejemajo njihovi delegati v posebnih odborih. V Trstu so se posebno zagrizenostjo spravili nad sestanke Liste slovenske skupnosti

in še posebno nad zborovanja Ljudske fronte. Površnemu opazovalcu bi se zdelo, da peče slovenske kominformistične janičarje vest, in so zato najbolj divji na gnezdo, iz katerega so sami izšli, ko so v dneh komunistične enotnosti še skupaj demonstriali po tržaških ulicah, odnosno da sovražijo tiste podeželane, ki so nad vsemi ideologijami ostali predvsem dobri in zavedni Slovenci.

Toda s tako, v ostalem dokaj utemeljeno razlago bi se lahko zadovoljili, če bi kominformisti z enako doslednostjo nastopali tudi proti drugim njim nasprotnim strankam. To je pa tisto, česar ne delajo! Vsa zborovanja iredentističnih strank potekajo sorazmerno v redu in, kar je še najbolj zanimivo, največjo prizanesljivost goje kominformisti predvsem do MIS-inov. Tudi če od začetka ne bi hoteli ver-

jeti, bomo pri vestnem opazovanju in tehtanju neizogibno prišli do zaključka, da mora tu obstajati neki tajni sporazum ali pa vsaj nekakšno molče priznano premirje.

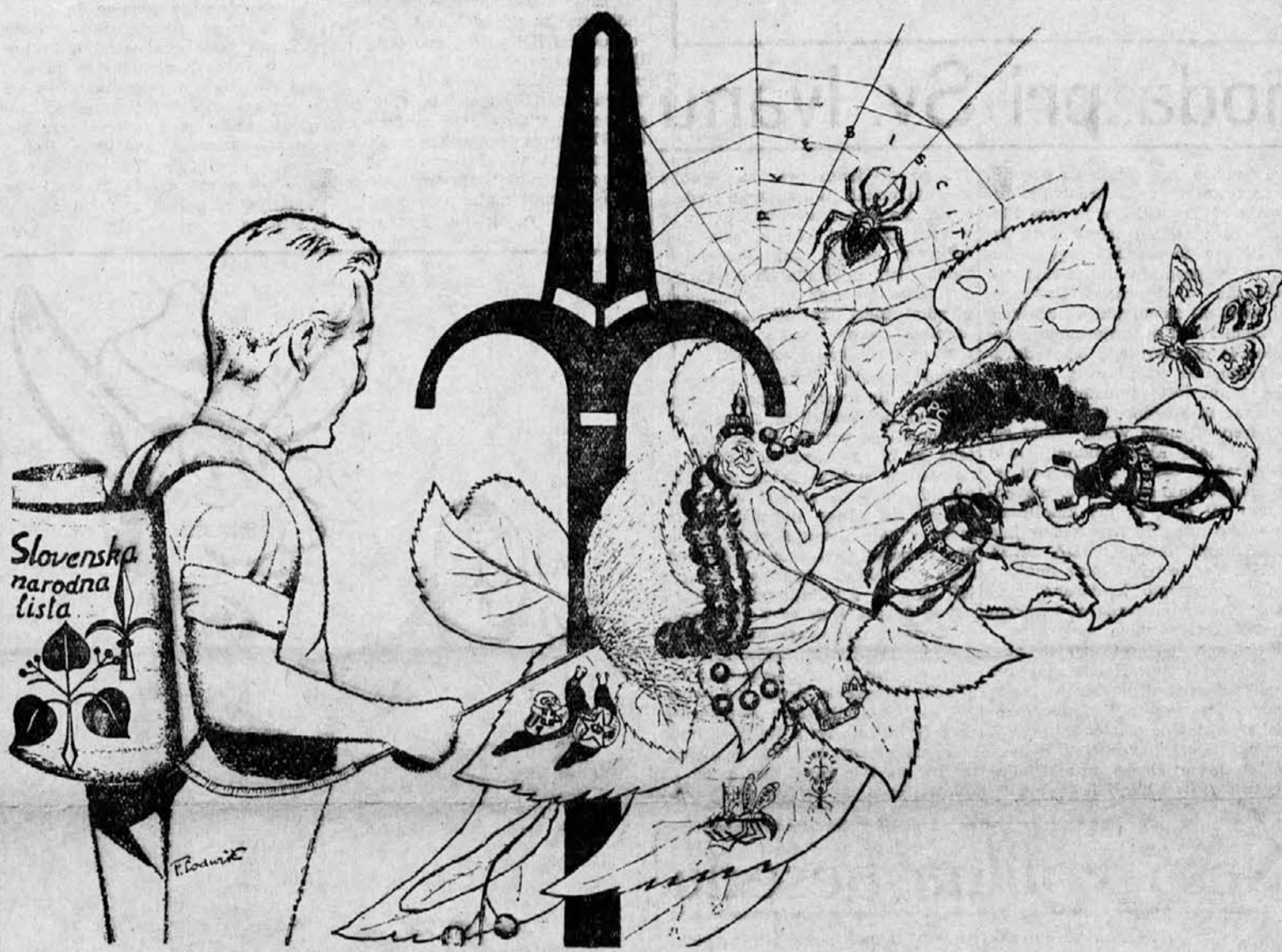
MIS-ini lahko obrskujejo razna tipična delavska predmestja, kjer imajo kominformisti priznane moč, ne postojanke. Doslej so bili kvečjemu pripravniki drugih strank, ne pa kominformisti tisti, ki so energično nastopali proti takim fašističnim izzivanjem. Se lepša slika, ki se nudi opazovalcu na raznih slovenskih zborovanjih, ko vidi skupno nastopanje in koordinirano akcijo fašistov in kominformistov, katerim je vse slovensko nekako tiho, kar bi bila biku rdeča cunj! V svojem protislovenskem besu so si popolnoma enaki in zato se ne smemo čuditi, da so tržaški kominformisti dobili pohvalo kot »dobri branitelji italijanstva«. V svojem sovraštvu pozabijo eni na srp in kladivo, drugi pa na liktorski sveženj in »fiammo« ter se znajdejo v bratskem objemu!

Tako v Trstu, a podobna poročila prihajajo tudi iz Italije. Kominformisti in fašisti so se spravili predvsem na demokratične stranke. Pri tem ne nastopajo drug proti drugemu, ampak skušajo predvsem raztrgati tisti kos mesa, ki je med njimi. Edina skrb jim je, da si prisvoje čim večji grizljaj!

Ta skrita in tajno gojena, čeprav uradno nikdar izražena želja, je obenem osnova njihovega tihega premirja. Kominformisti upajo, da bodo dobili tem več pristašev, čim večja bo fašistična nevarnost. Fašisti so prepričani, da bosta njihov pomen in vloga narasčala z narasčanjem komunizma. Oboji vidijo, da morajo najprej odstraniti vse tekmece, nakar se bodo sami spopadli za oblast, ki bo v takih okoliščinah morala pripasti enemu ali drugemu, ne pa nekemu tretjemu. Zato si medsebojno pomagajo. Kominformisti zase in fašisti zase upajo, da bodo nato v končnem dvoboju zmagali. Vse dotlej pa si samo nabirajo pristaše in razbijajo vse tisto, kar bi znalo preprečiti te skupne načrte.

V tem svojem stremljenju so fašisti in kominformisti našli posebno v Trstu na močne slovenske skupine, ki se izmikajo njihovim, v bistvu predvsem za Italijo preračunanim računom. Zato vidijo v vsem slovenskem svojega najhujšega sovražnika, zato nastopajo složno, in to v tako odprtem konkubinatu, da bi se ga tudi največji pokvarjenec sramoval!

Dobro je, da slovenski volivci to uvidijo, spoznajo ter se tudi temu primerno ravnajo. Zaupajo naj v svoje ljudi, ne pa v tuje totalitarnistične agente in plačance, ki sicer lahko kriče in razgrajajo, a slovenski žena in mož ne bodo mogli odvrniti od poti, kakršno jim narokuje naše slovensko srce in demokratična zavest.

Če glasuješ za Slovensko narodno listo, uničuješ mrčes, ki se je zagrizel v naše narodno telo!

Kaj hoče Slovenska narodna lista?

Prinašamo nekaj misli iz radijskega govora, ki ga je dne 12. maja imel za SNL g. dr. Frane Tončič.

Skupine, ki tvorijo Slovensko narodno listo, so precizirale in objavile svoj volilni program že pred desetimi dnevi, ko bi morale biti te občinske volitve. Ta program je še vedno v polni veljavi, s tem programom gre Slovenska narodna lista v volilno borbo.

Prva in poglavitna točka tega programa je borba za popolno realizacijo in ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja po določbah mirovne pogodbe z Italijo, to se pravi imenovanje guvernerja, združitve obeh con in odhod angleških, ameriških in jugoslovanskih vojaških enot, ne kadar se bo to zljubilo temu ali onemu, ampak tedaj in kakor to določa mirovna pogodba.

Skupine, ki tvorijo Slovensko narodno listo, so se bile že prej združile v tej edini točki in Akejski odbor za obrambo Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je takoj po svoji ustanovitvi pozval vse tržaške Slovence, brez izjeme, na sodelovanje v tem osnovnem vprašanju.

Z zadoščenjem lahko ugotovimo, da nam je razvoj dogodkov dokazal edino pravilnost našega stališča, da je mirovna pogodba izključni temelj za vsakršno razgovorjanje o tem za tržaške Slovence osnovnem vprašanju.

To spoznanje je preželo vse tržaške Slovence, brez izjeme, mimo njega ne more vodstvo nobene politične organizacije, ki računa z njihovim sodelovanjem, v tem osnovnem vprašanju zahteva slovensko ljudstvo na Tržaškem popolno jasnost od vsakega odgovornega politika in od vsake politične skupine.

Štovanje mirovne pogodbe z Italijo in enakopravnih odnosov do Slovencev.

Slovenska narodna lista stoji nadalje na stališču, da je pri uveljavljanju osnovnih slovenskih narodnih pravic v posameznih vprašanih nujno sodelovanje zlasti z vsemi tržaškimi Slovenci. Tržaški Slovenci smo z uspehom branili svoje koristi le tedaj, ko smo kot Slovenci in z združenimi močmi nastopali v obrambo svojih narodnih pravic. V teh svojih naporih tržaški Slovenci z vsjo upravičenostjo pričakujemo moralno podporo tudi vseh ostalih Slovencev in Jugoslovancev.

Borba za ohranitev naše narodne samobitnosti ni monopol te ali one politične skupine, pač pa je stvar naše narodne skupnosti. Naše žrtve, začeniši z bazoviškimi, pa tja preko deset in deset tisočev preganjenih in mučenih tržaških slovenskih mož in žena, naših padlih borcev v vsenarodnem uporu za svobodo, demokracijo in resnično socialno pravičnost v teku narodne osvobodilne borbe, te žrtve niso izključna last te ali one politične skupine, temveč so dragoceni zaklad vseh tržaških Slovencev! Na ta dragoceni zaklad smo vsi ponosni, zavidajo nam ga tudi veliki narodi, nanj se bodo sklicevali rodovi, ki pridejo za nami. Ta zaklad tvori granitno osnovo za našo zahtevo, naj se mirovna pogodba z Italijo spoštuje in izvede in naj se tako ustvari podlaga za splošni pretek tega ozemlja, za prijateljsko sodelovanje in skladno sožitje med tržaškimi Slovenci in Italijani: za dokončno ureditev odnosov med Italijo in Jugoslavijo, ki sta pri tem vprašanju urvenstveno prizadevi, in za utrditev sigurnosti in trajnega miru na tem skrajnem kotičku Srednje Evrope.

Vse to tržaškega slovenskega prebivalstva tvorijo delavci, nameščenci, mali kmetje in obrtniki.

Predstavniki Slovenske narodne liste so prevzeli častno obvezje, da bodo še posebej upoštevali dejstvo, da je borba za našo narodno enakopravnost obenem borba za gospodarski in socialni obstoj teh najbolj ogroženih skupin naše narodne skupnosti. Njihova dolžnost bo zato, da še posebej podpirajo vse njihove upravičene težnje.

Z zadoščenjem lahko ugotovimo, da zajema ta program od dne do dne vse večje število tržaških Slovencev. Dokaz za to nam je bil veličastni tabor v Bazoviči, ki je prvič po tolikih letih zopet združil tisoče tržaških Slovencev pod preskromnim spomenikom našim štirim bazoviškim junakom, ki so žrtvovali svoje življenje za pravice vseh nas, da tam izpričajo pred vsem svetom svojo neomajno voljo, da strnemo svoje vrste v borbi za popolno realizacijo in ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja in za zajamčeno izvedbo vseh določb mirovne pogodbe glede naše narodne enakopravnosti z italijanskimi sodeželanji.

Na taboru v Bazoviči smo tržaški Slovenci odločno in nedvoumno poudarili ilegalnost zadnje londonske konference in izjavili, da njenih sklepov, ki naj bi nam vrnil v kateri koli obliki gospostvo Italije na to področje, ne bomo priznali. Sklepi te konference so bili vsiljeni — morda tudi zaradi volilne pomoči gospodu De Gasperiju — v navzkrižju z voljo večine pristnega tržaškega prebivalstva. Proti njim dvignemo svoj ogoren protest, kakor ga je že dvignila ena sopolisna mirovna pogodba, Jugoslavija. Ti sklepi bodo sicer omogočili Zavezniški vojaški upravi, da še nadalje, v navzkrižju z duhom in z besedilom mirovne pogodbe, favorizira na tem področju interese italijanske republike, predvsem v škodo slovenskega prebivalstva, toda mirovne pogodbe ni

so mogli omajati in je niso omajali. Poročilo o teh sklepih jasno dokazuje, da tudi Amerika in Anglija ne moreta enostransko razveljaviti tega mednarodnega dogovora, ki tvori temelj celotne povojne politične zgradbe na tem delu Evrope. Konferenca v Londonu je torej kljub vsemu dokazala, da bo STO še nadalje obstajalo in da bodo morali italijanski bataljoni, ki so že

čakali povelja, da bi svečano vkorakali v Trst, svoje svetle uniforme dati v nastalino.

Zato se bo naša borba za izvedbo vseh določb glede STO-ja in glede naše narodne enakopravnosti nadaljevala še z večjo vneto, zato imajo tržaški Slovenci še večjo dolžnost, da 25. maja oddajo svoj glas Slovenski narodni listi.

Dr. Frane TONČIČ

Kako voliš za Slov. narodno listo

Z volilnim pozivom, ki ti ga je dostavila občinska uprava, se na dan volitev javiš na določenem volišču.

Predsednik volilne komisije te legitimira. Imeti moraš s seboj veljavno osebno listino s sliko (osebna izkaznica, poštna izkaznica, potni list); v primeru da si brez take osebne listine, je dovolj, da te pozna član volilne komisije na tvojem volišču, ki zate jamči s svojim podpisom. Nato dobiš glasovnico, ki jo objavljamo, in svinčnik ter se podaš v oddeljeni prostor, kjer opraviš svojo volilno pravico.

Za Slovensko narodno listo v Trstu boš pravilno glasoval, če prekrizaš s svinčnikom našo značko; pri tem moraš paziti, da ne sega križ, ki ga napraviš s svinčnikom, preko okvira, v katerem je naša značka: lipova vejica s helebardom. Na tržaški glasovnici je naša značka predzadnja v drugem stolpcu, na desni strani glasovnice!

Glasovnico nato preganeš in zaplepiš ter jo s svinčnikom vrneš predsedniku volilne komisije.

Tako si pravilno volil za Slovensko narodno listo in napravil svojo narodno dolžnost!

LIBERTÉ

TRŽEŠTE

DI PREFERENZA

AC SLOVENSKE

Liste slovenske skupnosti so največja pomoč okoličanov za uspeh naše borbe v Trstu!

ZAKAJ NOČEMO ITALIJE Zborovanje LSS v Prebenegu

Pri našemu nekaj misli iz govorila, ki ga je imel zastopnik LSS za nabrežinsko občino na tržaški radijski postaji.

»Smatramo, da ni odveč, če osvežimo prebivalcem devinsko-nabrežinske občine spomin na oni jarem, ki nam bi ga nekateri radi spet nataknili: na fašistični jarem, ki nas je dovolj tlačil, in katerega zapuščina ne bo zlepa pozabljena. Kaj, mor koli se ozremo, povsod so žalostni sledovi fašističnega škornja, ki nas je hotel popolnoma zatreti. Nameraval je, a nas ni strl, ker smo bili, smo in tudi bomo trdoživji in odporni: ni nas strl, ker smo imeli voljo do življenja, in še bolj zato, ker je bila na naši strani pravica.

Zato je bilo popolnoma naravno, če smo se v imenu te pravice v zadnji svetovni vojni z jugoslovanskimi narodi vred uprli fašizmu tudi mi. Saj smo mu prav mi iz te občine plačevali največji materialni in moralni davek in smo bili med prvimi vrstami fašističnega pohlepa. Naš narodni odpor na Primorskem je bil naš prvi zavestni in načrtni upor, a obenem je bila tudi pravična borba za samoobrambo in težnja za svobodnim narodnim življenjem.

V prepričanju, da prične svobodno življenje le s koncem fašizma, smo strli fašistične okove. Ni pa še strla zalega fašističnega duha — ni še uničen njegov pohlep po naši zemlji, po njenih zakladih in delovnih rokah. Kdo naj iredentističnim računanjem služi bolje od starih v zatiranju slovenskega naroda in njegovega delovnega ljudstva preizkušenih fašistov? Saj je vendar fašizem iredentistično dete! Ker pa je fašizem v njegovi stari obleki preveč kompromitiran in pri demokratično čutečem ljudstvu preveč osvrtačen, so se stari in novi fašisti poskrili v razne italijanske politične skupine. Našli jih boste med mislini, socialisti, demokrati, republikanci in tako dalje. Da, celo med kominformisti! Zakaj? Zato, ker so eni in drugi

med seboj sorodni v tem, ker se ne sramujejo sklicevati se na svojo dvatisočletno kulturo, na demokracijo in človečanstvo, a v isti sapi odrekajo drugemu narodu, to je nam, pravico na narodni obstoj, razvoj in napredek, na nas gledajo z očmi lačnih sužnjev.

Zato smo se strnili v močno obrambno fronto, tako kot nam je ukazal mogočni bazoviški tabor, ki je dovolj razločno pokazal in dokazal, prijateljem in nasprotnikom, kakšna je želja in volja našega ljudstva.

Skupen nastop za dosego naših narodnih in ostalih pravic ter borba za uresničenje Svobodnega tržaškega ozemlja.

Zato smo z nepopisnim navdušenjem pozdravili sporazum med narodno čutečimi slovenskimi političnimi skupinami, s katerim so dossegle v naši in drugih občinah enoten nastop na predstojajočih občinskih volitvah.

Namen tega sporazuma je borba proti vsem, ki bi nas radi vidno ali prikrito, zavedno ali nezavedno, narodno, socialno in kulturno uničili.

Mislimo, da so med temi najbolj nevarni oni z dvoreznim nožem oni, ki eno mislijo in govorijo, drugo pa delajo. To so kominformistični vodje, ne pa njihovi nepoučeni in zapeljani pristaši z dobro vero in voljo. Tem poslednjim rečemo le naslednje: Vaši voditelji kričijo, da predstavljajo Listo slovenske skupnosti zvezo s četniki, belogardisti, krvniki in tako dalje. Vprašamo jih: Ali predstavlja slovensko ljudstvo s Tržaškega krvniške četnike in belogardiste? Ne! Takšne je treba poiskati kje drugje in menda bi se jih našlo tudi v vrstah komunistične partije Italije, katere sestavni del je tudi njena tržaška agentura.

tremi leti italijanska lista v Nabrežini? Italijani so vrgli to parolo 'takrat med nas, danes so to parolo pograbili kominformisti. Ali hočete še lepši dokaz, kako so kominformisti v borbi proti Slovincem povezani z Italijani?

Zato opozarjamo poštene pristaše kominformista: Če vam je za pošteno in pravično rešitev tržaškega vprašanja, za svojo in usodo vaših otrok ter našega naroda, obrnite hrbet svojim voditeljem, ki vas varajo!

Pristašem Liste slovenske skupnosti pa nastavljam to priporočilo: Prepričajte poštene pristaše kominformista, da bodo 25. maja s svojim glasom podprli slovensko priasego na bazoviškem taboru.

VOLIVCI DEVINSKO - NABREŽINSKE OBCINE: VASA LISTA JE SAMO — LISTA SLOVENSKE SKUPNOSTI!

Na shodu dne 8. maja so bili skoro vsi vaščani, ki so se zbrali ob zvokih naših narodnih pesmi na trgu pred staro cerkvijo. Prisotni so z zanimanjem sledili izvajanjem govornikov.

Dr. Jože Škerk je uvodoma ožgošal nevarno igro kominformističnih voditeljev, ki po eni strani ljubimka jo z italijanskimi iredentisti, po drugi pa se proglašajo za edine branitelje naših narodnih in socialnih pravic. K sreči pa jim ljudje ne gredo več na limanice, ker so sprevideli to dvolično igro, ki nas bi pripeljala v italijanske vode. Proti vsem tem kominformističnim nakanam so se odločno in enotno uprli vsi poštenj Slovinci, in tudi v bodočnosti se bodo upirali, kar nam je jasno že pokazal mogočni Bazoviški tabor in postave v vseh občinah List slovenske skupnosti.

Da se ta enotnost razbije, ki je seveda trn v peti kominformistom in italijanskim iredentistom, je bila postavljena v dolinski občini nekakšna lista tako imenovanih neodvisnih. Postavljena je bila, da pripomore kominformizmu, ki ga naši ljudje vedno bolj zapuščajo, do ponovne zmage. Njena razdiralna in razbijaška vloga je potrjena tudi z dejstvom, da nima lista nobenega ne političnega ne gospodarskega programa. Tudi njeni kandidati, v glavnem zapeljani fantje, si ne upajo sploh na dan s svojimi imeni!

Nadalje je govornik naglasil, da ta lista nima nič skupnega z ono listo, ki je bila postavljena pri volitvah leta 1949, in še manj pa s Skupino neodvisnih Slovincem, in pozvali vaščane, naj zato ne glasujejo za kandidate tako imenovane neodvisne liste.

Dr. J. Škerk je nato govoril o nalogah občinske uprave, ki bi morala umno gospodariti s skupnim premoženjem in skrbeti za napredek občine v korist vseh občanov.

Toda sedanja kominformistična občinska uprava se ni držala teh nujnih načel in ni izvršila te svoje

prav dobro vedo, da bodo njihove upravljalne zahteve uslišane le, če bo sedel v občinskem svetu tudi zastopnik njihove vasi. Zato bodo glasovali za Listo slovenske skupnosti, ki med svojimi kandidati šteje tudi uglednega domačina iz Prebenega.

Nato je povzel besedo g. Drago Pahor, ki se je predvsem dotaknil odnosa kominformistov do STO-ja, do prebujajočega se fašizma pri nas in v Italiji ter razkrinal razna gesla njihovih govornikov in listov.

Shod LSS v Mavhinjah

Dne 11. maja je bil v Mavhinjah prvi shod LSS za nabrežinsko občino. Mavhinje so bile za to izbrane, ker je prav v Mavhinjah v času najhujšega moskovskega terorja po našem ozemlju visoko zaplapolala zastava pravega slovenstva in bila dvignjena bakla naše svobode!

Na shodu je nastopil g. prof. Egon Floridan, ki je najprej analiziral politični položaj v nabrežinski občini; nato je prikazal zbirnik volivcem dvolično vlogo naših kominformistov, ki zavajajo naše ljudstvo v italijanske iredentistične vode. LSS za občino Devin-Nabrežina je dokaz, da je naše ljudstvo proti povratku Italije na naša tla, pa naj pride pod De Gasperijevim ali Togliattijevim vodstvom! Zato z glasovanjem za LSS bomo dokazali vsemu svetu, da niso Slovenci samo v Ljubljani, kot to trde italijanski iredentisti, ampak da živimo Slovenci v Trstu in po vsej njegovi okolici!

Govornik je nato še iznesel bistvene točke volilnega programa LSS za nabrežinsko občino in jih utemeljil.

Na koncu je g. prof. E. Floridan še enkrat toplo pozval vse Mavhinjce, naj glasujejo strnjeno za Listo slovenske skupnosti, ki je edina lista, ki zagovarja splošno narodnostne in gospodarske koristi vseh prebivalcev občine Devin-Nabrežina.

To je naša značka

Važno za volivce!

Javljamo vsem volivcem, ki so v posesti osebne izkaznice, ki je že zapadla, da se lahko legitimirajo na sedežu volišča tudi s tako zapadlo osebno izkaznico; vendar zapadlost ne sme biti starejša od enega leta!

glavne dolžnosti, kajti njeno upravljanje je šlo le za tem, da utrdi razne kominformistične postojanke. Hudo zapostavljeni so bili nekateri predeli in zlasti vas Prebeneg. Občinska uprava je potrošila težke milijone, ki jih je dobila od ZVU, za razna nepotrebna dela, ni se pa zanimala, da bi napeljala prepotrebne vodovode v to vas, ki je bila silno prizadeta v teku vojne. Seveda so kominformisti sedaj polni obljub, toda Prebenec

TAKO BOMO VOLILI ZA LISTO SLOVENSKE SKUPNOSTI

v občini DEVIN - NABREŽINA

Za Listo slovenske skupnosti v občinah Dolina, Repentabor, Zgonik in Devin-Nabrežina boš volil tako:

1. Vzemi s seboj volilno potrdilo in osebno izkaznico. Na volišču izroči predsedniku volilno potrdilo in osebno izkaznico. Nato boš dobil glasovnico, ki bo povsem podobna glasovnici, ki jo imaš pred seboj naslikano (facsimile) in svinčnik.

2. Z glasovnico pojdi v kabino in glasuj za Listo slovenske skupnosti. Za Listo slovenske skupnosti boš glasoval tako, da prekrižaš s svinčnikom naš volilni znak.

Znak moraš prekrižati s svinčnikom, ki ti ga je dal predsednik, in ne s peresom ali z drugim svinčnikom, ker bi bila sicer glasovnica neveljavna.

3. Ne oddajaj preferenčnih glasov, ker bodo itak izvoljeni vsi kandidati na naši listi.

4. Ko si prekrižal volilni znak Liste slovenske skupnosti, prepogni glasovnico in jo izroči predsedniku volišča.

Če glasovnico slučajno pokvariš, umazeš, raztrgaš itd., jo vrni predsedniku volišča in zahtevaj novo.

Opomba: Drži se teh enostavnih navodil in ne upoštevaj nobenih drugih, da te ne zmedejo, zato da bi bil tvoj glas neveljaven.

v občini DOLINA

☐	☒	☐
LOVRIN	ADAMI Federico	DIMOSTINA Eazo
GIULI	BERNETIC Mario	KRETEM Giovanni
STA	JERCOG Valentino	STURMAN Vladislav
VALENTI	JERIAN Giuseppe	MICALI Eila
KOSMAC	CORETTI Silvestro	BANDI Dr. zle
UTA Giuseppe	LAURIN Giuseppe	LOVRIHA Joca
PURGER Alessandro	MARIC Michele	
CURSETTI Antonio	GENIK Rodolfo	
CUMARI Emilio	PETRUSSO Rodolfo	
CORBATTI Zdenek	RASANI Milaa	
FORAUS	SANCIN Mario	
MONTAGNA Martin	SANCIN Carlo	
FRIGERU Giuseppe	SLAVEC Antonio	
SALVI Carlo	STURMAN Andrea	
ZERIALI Giuseppe	ZAHAR Mario	
ZERIALI Antonio	ZERIALI Federico	

v občini REPENTABOR

☐	☒	☐
LAZAR	SKABAR Alfonso	MILIC Luigi
GUSTI	SKABAR Carlo tu Antonio	SKABAR Carlo tu Giov.
BEZJA	SKABAR Silvestro	KAVBAR Vladimir
ABA	GUSTIN Emilio	SKABAR Leopoldo
PURIC Carlo	PURIC Giovanni	SKABAR Giuseppe
PURIC Milano di Giov	SKABAR Antonio	TAVCAR Mario
KAVBAR Vittorio	SKABAR Silvio	GUSTIN Milano di F.oz
SEMOLIC Carlo	BEZJAK Giuseppe	GUSTIN Milano di Rodolfo
PURIC Milano di Angelo	GUSTIN Lodovico	
	FURLAN Vera	
	GUSTIN Alfonso	
	ZLOBEC Acostina	

v občini ZGONIK

☐	☒	☐
PIRC Luigi	BRISCIK Stanislav	
FURLAN Giovanni	CIBIC Vladimir	
MILIC Daniele	GHERLAN Giovanni	
HROVATIN Albino	GHERLAN Albino	
GRUDEN Angelo	GRUDEN Paolo	
MILIC Stanislav	MILIC Giuseppe	
MILIC Antonio	MILIC Emilio Vittorio	
CERNIAVA Francesco	OBAD Vladimir	
MILIC Ermanno	RUSTIA Giovanni	
PEGARI Giusto	VERGINELA Giuseppe	
TERZANI Giovanni	VODOPIVEC Giusto	
MILIC Epilio	ZIGON Miralaso Federico	

